

راهنمای تدوین طرح درس

دقت و وسع آموزش

۹- مواد و وسایل آموزشی:

وسایل آموزشی به کلیه تجهیزات و امکاناتی اطلاق می شود که می توانند در محیط آموزشی شرایطی را به وجود آورند که در آن شرایط، یادگیری سریعتر، آسانتر، بهتر، بادوامتر و موثرتر صورت بگیرد.

۱۰- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:

سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدف های آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که آیا فعالیت های آموزشی مدرس و کوشش های یادگیری فراگیران به نتایج مطلوب رسیده یا نه؟

الف- ارزشیابی تکوینی (مرحله ای- مستمر):

این ارزشیابی زمانی اجرا می شود که فعالیت آموزشی جریان دارد و یادگیری در حال تکوین و شکل گیری است.

ب- ارزشیابی تراکمی (پایانی):

در ارزشیابی تراکمی، تمامی آموخته های فراگیران در طول یک دوره آموزشی تعیین می شوند.

۱۱- جمع بندی و نتیجه گیری:

برای تثبیت مطالب ارائه شده در ذهن فراگیران بهتر است درس ارائه شده خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری شود.

۶- روش آموزش (روشهای تدریس):

به منظور نیل به اهداف آموزشی تعیین شده بهره گیری از روشهای تدریس و الگوهای تدریس متناسب با هدفهای درس و نوع مطالب و بحث، نوع کلاس، تعداد فراگیران و غیره، روشها و الگوهای خاص مورد استفاده قرار می گیرد.

۷- اجزاء و شیوه ارائه درس:

این قسمت اساس طرح درس را تشکیل می دهد و باید به کامل ترین وجه تنظیم گردد. مطالب ارائه شده باید دارای پیوستگی و نظم منطقی باشد

مدرس باید فعالیتهایی را که به روشها و فنون تدریس مربوط می شود در ارائه درس به اختصار مشخص نماید و تنها نام بردن از عنوان کلی روشها و الگوهای تدریس کافی نیست.

۸- فعالیتهای یادگیری:

تکالیف و فعالیتهای یادگیری برای تعمیق و استمرار یادگیری تعیین می شود، علاوه بر تکالیفی که در کتاب درسی مشخص شده است، مدرس می تواند تکالیف دیگری نیز که محصول بازخورد از نتیجه تحقق یا عدم تحقق اهداف در نتیجه ارزشیابی تکوینی است، تعیین کند.

مقدمه :

طرح درس، سندی است که اجزای فرآیند آموزشی فعال برای مشارکت فراگیر به منظور دستیابی به اهداف آموزشی را ترسیم می کند. طرح درس ساختاری سازمان یافته برای تدریس و نقشهای کلی برای هدایت فعالیتهای آموزشی است و در آن مفاهیم، اهداف، فرصتهای آموزشی و روشهای ارزیابی درس بیان می شود.

در یک طرح درس مجموعه فعالیتهایی که آموزش دهنده، از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می بیند، پیش بینی و تنظیم شده است و با کمک آن آموزش دهنده می تواند فعالیتهای ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمانهای مشخص و به شیوهای منطقی پیش ببرد.

طرح درس روزانه شامل پیش بینی مجموعه فعالیت هایی است که مدرس از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی در یک جلسه تدریس، تدارک می بیند.

طرح درس چارچوب تدریس را طراحی می کند که بر اساس آن استاد و دانشجو در هنگام تدریس با هدفی مشترک و مشخص به یک سو حرکت می کنند.

تاریخچه :

طرح درس برای نخستین بار در سال ۱۹۱۸ توسط "فرانکلین بوبیت" مطرح شد و لزوم استفاده از آن در سازماندهی امر یاددهی_ یادگیری مورد تأکید قرار گرفت. طرح درس به شکل امروزی آن، در سال ۱۹۵۰ به وسیله روانشناسان برجسته امر تعلیم و تربیت "بنجامین. اس. بلوم" شکل گرفت و در سال ۱۹۶۲ "رابرت گلیرز" نظرات تکمیلی خود را در راستای دیدگاه های بلوم مطرح کرد که تا به امروز نیز مد نظر برنامه ریزان و هدف گذاران آموزشی و دست اندرکاران امور آموزشی در سطح جهان بوده است.

مراحل تدوین طرح درس:

۱- مشخصات کلی:

ابتدا باید نام دانشکده، مقطع / رشته، نام درس / واحد، تاریخ ارائه درس، نوع درس: نظری / عملی، نیمسال تحصیلی، نام مدرس، تعداد دانشجو، مدت کلاس) را بالای صفحه کاربرگ طرح درس نوشت.

۲- مشخص کردن اهداف کلی:

یک هدف کلی، یک عبارت واحد است که وضعیت فراگیر را پس از دریافت یک عمل آموزشی توصیف می کند.

۳- رئوس مطالب (عناوین فرعی) :

پس از تعیین و نوشتن اهداف کلی، طراح باید رئوس مطالب (عناوین فرعی موضوع درس) را مشخص سازد. عناوین فرعی، بهترین راهنمای نگارش هدفهای جزئی است؛ زیرا براساس هر عنوان فرعی می توان یک هدف جزئی نوشت.

۴- مشخص کردن اهداف جزئی:

هدفهای کلی قابلیت‌هایی هستند که فراگیران پس از گذراندن مجموعه ای از تجارب یادگیری کسب می کنند و چون این هدفها با واژه های کلی بیان می شوند معمولاً توضیح بیشتر ضروری است. این توضیح از طریق ارایه مجموعه ای از هدفهای جزئی انجام می پذیرد.

۵- تعیین حیطه های یادگیری:

هدفهای یادگیری (آموزشی) به گونه ی کلی به سه حیطه، بخش بندی شده اند و هر حیطه از هدفهای یادگیری خود نیز به سطحهای گوناگونی طبقه بندی شده که از سطح بسیار ساده تا عالی و پیچیده را در برمی گیرد:

حیطه شناختی، حیطه عاطفی، حیطه روانی حرکتی.